

Ob Dantejevem spomeniku.

(Spisal dr. Josip Gruden.)

Sveto leto!... Neštete množice vernikov iz vseh delov sveta se zgrinjajo v večnem mestu, da pri viru zajemajo milostij, ki nam ondi tako obilo tekó. Tok duševnega prenovljenja in novega življenja prešinja krščanstvo. — Ta dogodek nas spominja prvega vesoljnega jubileja, ki ga je oznanil papež Bonifacij VIII. l. 1300. Tedaj je bil vpliv svetega leta na krščanstvo še mnogo silnejši, nego v naši mrzli, versko-indiferentni dōbi. Vsi zgodopisci nam popisujejo izredne pojave verske vneme, spokornosti, izpreobrnjenj, ki so se tedaj dogajali. Na pesnika Danteja pa je prvi jubilej vplival s tako silo, da je pod njegovim vtisom zložil svojo visoko pesem o blodnji, trpljenju in očiščenju človeškega rodu, da je zložil svoj nesmrtni poem „La divina commedia“. — Akoravno je bila pesem šele pozneje izdelana (l. 1308.?), vendar pesnik potovanje v večnost, katero opisuje, postavlja v l. 1300. in se tega jubileja v njej tudi večkrat spominja. (Inferno XVIII. 28; Purgat. II, 96.) Ako primerjamo še vsebino pesmi, ki se lepo strinja z idejo svetega leta, se jasno vidi, kdaj je bila v pesnikovi duši spočeta.

Ta notranja zveza med svetim letom in največjim, krščanskim umotvorom mi je dala povod, da bravcem „Dom in sveta“ opišem spomenik, ki je postavljen pesniku Danteju v Tridentu na južnem Tirolskem. Ob njem se nam bode tudi odprl pogled v njegovo veliko delo, ki je še danes istotako proslavljano, kakor pred šeststo leti.

Ni bil baš prijeten povod, ki me je pred par leti privedel v južne Tirole. Toda prirodne krasote in druge zanimivosti so mi omilile bivanje v onih solnčnih krajih. Iz

množice popotnih vtisov, ki mi še sedaj pogosto stopajo pred duha, za danes le kiparski umotvor, ki proslavlja velikega pesnika!

Dantejev spomenik v Tridentu.

Letošnjo jesen je minilo pet let, odkar je bil Dantejev spomenik slovesno odkrit. Slavlje odkritja je imelo nekoliko iredentistične primesi, saj hočejo nekaterniki narediti Danteja za prvoboritelja zedinjene Italije. S kakšno pravico, to le oni vedó. — Spomenik je izredna umetnina, ki mnogo nadkriljuje vse druge enake vrste, zato je vredno, da si ga